

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଉତ୍ତର

ପ୍ରଥମ ପାଠ

ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାରେ ଉପନିବେଶବାଦ

୧ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୬୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବ କିପରି ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା ?

ଉ: (i) ଷ୍ଟୋଡ଼ଗ ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭରେ କେତେକ ଇଉରୋପୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାରେ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କଲେ ।

(ii) ଉପନିବେଶର ଅର୍ଥ ବିଦେଶରେ ଆବାସ ସ୍ଥାପନ ।

(iii) ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମଭାଗରୁ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକଯନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଭାବିତ ହେବାରୁ ଦୈନନ୍ଦିନ ବ୍ୟବହୃତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ।

(iv) ଏହାକୁ ଶିଳ୍ପବିପ୍ଳବ କୁହାଯାଏ ।

(v) ଏହା ପ୍ରଥମେ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଇଉରୋପରେ ବିସ୍ତାରିତ ହେଲା ।

(vi) ମାତ୍ର ଶିଳ୍ପୋନ୍ନତ ଦେଶମାନେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୀ କରିବାପାଇଁ ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାରେ ବଜାର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ତଥା ସେଠାରୁ କଞ୍ଚାମାଲଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କଲେ ଯାହା ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବପର ହେଲା ।

(vii) ସୁତରାଂ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା ।

(ଖ) “ଚୀନା ଚରଭୁଜର କର୍ତ୍ତନ” କହିଲେ କ’ଣ ବୁଝାଯାଏ ?

ଉ: (i) କୋରିଆ ଉପରେ ଜାପାନ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିବାଯୋଗୁଁ ଜାପାନ ଓ ଚୀନ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା ।

(ii) ଯୁଦ୍ଧରେ ଚୀନ ପରାଜିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ଜାପାନକୁ ଶହେ ପଚାଶ ଲକ୍ଷ ଡଲାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲା ।

(iii) ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚୀନକୁ ଜର୍ମାନୀ, ରୁଷିଆ, ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

(iv) ଏହି ଚାରିରାଷ୍ଟ୍ର ଚୀନକୁ ଭାଗଭାଗ କରି ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ ଜାହାଜ କଲେ ।

(v) ଜର୍ମାନୀ କିଆଚାଓ ଉପସାଗର, ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗା ଓ ହୋୟାଂହୋ ଉପତ୍ୟକା; ରୁଷିଆ ମାଞ୍ଚୁରିଆ ରେଳପଥ ନିର୍ମାଣ ଅଧିକାର ଓ ଲିଆଓତୁଙ୍ଗ ଉପଦ୍ଵୀପ; ଫ୍ରାନ୍ସ କାଙ୍ଗଟାଓ ଉପସାଗର, ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ଯାଙ୍ଗ୍ସି ଉପତ୍ୟକା ପାଇଲେ ।

(vi) ଚୀନର ଏହି ବିଭାଜନକୁ ‘ଚୀନା ଚରଭୁଜର କର୍ତ୍ତନ’ କୁହାଯାଏ ।

(ଗ) ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା କିପରି ଇଂରେଜ ଶାସନାଧୀନ ହେଲା ?

ଉ: (i) ୧୮୭୦ ମସିହାରେ ସେସିଲ ରୋଡ଼ସ ନାମକ ଜଣେ ଇଂରେଜ ଅର୍ଥାନ୍ୱେଷୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ହୀରା ଓ ସୁନା ଖନନ କଲେ ।

(ii) ଏଣୁ ସେ ଖୁବ୍ ଧନୀ ହୋଇଥିଲେ ।

(iii) ସେ ଆଫ୍ରିକାର ଉପନିବେଶକୁ ତାଙ୍କ ନାମାନୁସାରେ ରୋଡେସିଆ ରଖିଥିଲେ ।

(iv) ଇଂରେଜମାନେ ରୋଡେସିଆ, ବେଚୁଆନାଲାଣ୍ଡ, ସ୍ଵାଜିଲାଣ୍ଡ ଓ ବସୁତୋଲାଣ୍ଡ ଅଧିକାର କଲେ ।

(v) ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଯୁନିଅନ ଗଠନ କରାଗଲା ଯହିଁରେ କେପ୍, ନାଟାଲ୍, ଟ୍ରାନ୍ସବାଲ ଓ ଅରେଞ୍ଜ ରିଭର କଲୋନୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲେ ।

(vi) ବୋଏର, ଇଂରେଜ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଇଉରୋପୀୟ ପ୍ରବାସୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଯୁନିଅନ୍ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶ୍ଵେତାଙ୍ଗଜଦ୍ଵାରା ଶାସିତ ହେଲା ।

(vii) ଏହିପରିଭାବେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଇଂରେଜ ଶାସନାଧୀନ ହେଲା ।

(ଘ) ଉପନିବେଶବାଦ ଫଳରେ ଉପନିବେଶମାନଙ୍କରେ ଶିଳ୍ପ ଓ କୃଷି କିପରି ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ?

ଉ: (i) କେତେକ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶରେ ଉପନିବେଶମାନ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

(ii) ଉପନିବେଶବାଦ ଫଳରେ ଉପନିବେଶମାନଙ୍କର ଶିଳ୍ପ ଓ କୃଷି ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ।

(iii) ଏହି ଦେଶମାନଙ୍କରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଲୋପ ପାଇଲା ।

(iv) ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଭାରତରେ ବୟନଶିଳ୍ପ ଧ୍ଵଂସ ହୋଇଯିବାଯୋଗୁଁ ଭାରତ ଇଂଲଣ୍ଡର ଲୁଗା ଆମଦାନୀ କଲା ।

(v) ପୁଣି ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ ଯାଇ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା ।

(vi) କେତେକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଲା ।

(vii) ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ କ୍ୟୁବାରେ କେବଳ ଚିନି ଉତ୍ପାଦିତ ହେଲା । ଏଥିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଉପନିବେଶବାଦ ଫଳରେ ଉପନିବେଶମାନଙ୍କରେ ଶିଳ୍ପ ଓ କୃଷି ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ ଯଦ୍ଵାରା ସେଠାରେ ଅର୍ଥନୀତିରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥିଲା ।

୨ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୨୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ଉପନିବେଶବାଦ କ’ଣ ଓ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ’ଣ ଥିଲା ?

ଉ: (i) କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବସତିସ୍ଥାପନ କରି ଏକ ସ୍ଵତ୍ଵାଧିକାରୀ ରାଜ୍ୟଭାବେ ମାତୃଦେଶର ଲାଭକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ହେଉଛି ଉପନିବେଶବାଦ ।

(ii) ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି, ଆର୍ଥିକ ସମୃଦ୍ଧି, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର ଓ ଧର୍ମପ୍ରଚାର ଉପନିବେଶବାଦର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ।

(ଖ) ଏସିଆ ମହାଦେଶରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବା ପ୍ରଧାନ ଲାଭଦାୟକ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ଥିଲା ?

ଉ: (i) ଏସିଆ ମହାଦେଶର ଭାରତ ସମେତ ଅନ୍ୟ କେତେକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ଲାଭଦାୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିଲା ।

(ii) ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ମସଲା, ଚାହା, କାର୍ପାସବସ୍ତ୍ର, ରେଶମ, ସୁନା, ମୁଦ୍ରା, ପ୍ରାକୃତିକ ଔଷଧ, ଚୀନାମାଟିର ପାତ୍ର ଏବଂ ଇବୋନୀ କାଠ ।

(ଗ) ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ କାହିଁକି ଲୋକବଳ ଦୁର୍ବଳ ହେଲା ?

ଉ: (i) ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଶାସନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା, ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଶାସନ ଚାଲିଥିଲା, ସେଠାକାର ଲୋକେ ଶାସନମୁଖ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ଆନୁଗତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ ।

(ii) ସର୍ବୋପରି ସେଠାରେ ଉନ୍ନତଧରଣର ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ରର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ଲୋକବଳ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା ।

(ଘ) କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସେମାନଙ୍କ ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମନେକରି ଇଉରୋପୀୟମାନେ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହେଲେ ?

ଉ: (i) ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ମୂଳ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ ଇଉରୋପୀୟ ଉପନିବେଶବାଦୀଗଣ ଅନୁନ୍ନତ ଓ ଅନଗ୍ରସର ଭାବିଲେ ।

(ii) ସେମାନଙ୍କୁ ସଭ୍ୟ ଓ ସୁସଂସ୍କୃତିସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ତଥା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିବା ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମନେକରି ସେଠାରେ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହେଲେ ।

(ଙ) 'ଅଫିମ ଯୁଦ୍ଧ' ପରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଚୀନଠାରୁ କ'ଣ ପାଇଲା ?

ଉ: (i) ୧୮୩୯ ମସିହାରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଚୀନ ମଧ୍ୟରେ ସଂଘଟିତ ହୋଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧକୁ ଅଫିମ ଯୁଦ୍ଧ କୁହାଯାଏ ।

(ii) ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଚୀନ ପରାସ୍ତ ହେବାରୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଚୀନର ପାଞ୍ଚଟି ବନ୍ଦର ଓ ହଙ୍ଗକଙ୍ଗ ଦ୍ଵୀପ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକାରରେ ପାଇଲା ।

(ଚ) କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଇଣ୍ଡୋ-ଚୀନ ଭାବରେ ପରିଚିତ ଏବଂ କେଉଁ ଦେଶ ଇଣ୍ଡୋ-ଚୀନର ସର୍ବେସର୍ବା ହୋଇଥିଲା ?

ଉ: (i) ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଏସିଆର ଲାଓସ୍, କାମ୍ବୋଡ଼ିଆ ଓ ଡିଏଚ୍‌ନାମ ଅଞ୍ଚଳ ଇଣ୍ଡୋଚୀନ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

(ii) ପ୍ରାନ୍ତ ଇଣ୍ଡୋଚୀନରେ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରସାର କରି ଏହାର ସର୍ବେସର୍ବା ହୋଇଥିଲା ।

(ଛ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ତୁର୍କୀ ପରାସ୍ତ ହେବାପରେ କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ତା'ଠାରୁ କାଢ଼ି ନିଆଯାଇ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରାନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖାଗଲା ?

ଉ: (i) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ତୁର୍କୀ ପରାସ୍ତ ହେବାପରେ ସିରିଆ, ପାଲେଷ୍ଟାଇନ, ମେସୋପଟାମିଆ ଓ ଆରବ ସମେତ ସୁବିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ ତା'ଠାରୁ କାଢ଼ି ନିଆଗଲା ।

(ii) ସେ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରାନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖାଗଲା ।

(ଜ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ଜର୍ମାନୀର ପରାଜୟ ପରେ ପଶ୍ଚିମ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ଥିବା ଏହାର ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକ କିପରି ବିଜେତା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଗଲା ?

ଉ: (i) ୧୮୮୦ ମସିହାପରେ ଜର୍ମାନୀ ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳର ଗୋଗୋଲାଣ୍ଡ, ଦକ୍ଷିଣରେ କାମେରୁନ୍ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକା ଅଧିକାର କରିଥିଲା ।

(ii) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ଜର୍ମାନୀର ପରାଜୟ ଯୋଗୁଁ ଏହି ଉପନିବେଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଜେତା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଗଲା । ଗୋଗୋଲାଣ୍ଡ ଓ କାମେରୁନ୍‌କୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରାନ୍ତ ତଥା ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକାକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାକୁ ଦିଆଗଲା ।

(ଝ) କେଉଁ ଦୁଇ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଟାଙ୍ଗାନାଉକା ଓ କେନିଆ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା ?

ଉ: (i) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ଜର୍ମାନୀ ହାରିଯିବାରୁ ଜର୍ମାନୀ ଅଧିକୃତ ପୂର୍ବଆଫ୍ରିକାକୁ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ଦିଆଗଲା ଯାହା ଟାଙ୍ଗାନାଉକା ନାମରେ ନାମିତ ହେଲା ।

(ii) ଇଂରେଜ ଅଧିକୃତ ପୂର୍ବ ଆଫ୍ରିକାକୁ କେନିଆ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଞ) ଆଫ୍ରିକାର ଉତ୍ତର ଉପକୂଳର କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ କାହିଁକି ପ୍ରାନ୍ତର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଲାଭଜନକ ଉପନିବେଶ ଥିଲା ?

ଉ: (i) ଆଫ୍ରିକାର ଉତ୍ତର ଉପକୂଳସ୍ଥିତ ଆଲଜେରିଆ ପ୍ରାନ୍ତର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଲାଭଜନକ ଉପନିବେଶ ଥିଲା ।

(ii) ଏହାର କାରଣ ହେଲା ଆଲଜେରିଆରେ ଫରାସୀ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ବିଶାଳ ବଜାର ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ।

୩। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ଇଉରୋପୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାକୁ ଆସିଥିଲେ ?

ଉ: ଇଉରୋପୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାକୁ ଆସିଥିଲେ ।

(ଖ) ଇଉରୋପୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ କାହିଁକି ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାର ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ସହଜରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ କରିପାରୁଥିଲେ ?

ଉ: ଇଉରୋପୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାର ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ସହଜରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ କରିପାରୁଥିଲେ କାରଣ ସେହି ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଉନ୍ନତଧରଣର ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିପାରି ନଥିଲେ ।

(ଗ) କେବେଠାରୁ ଭାରତ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶାସନ ଅଧୀନରେ ରହିଲା ?

ଉ: ୧୮୫୭ ମସିହାର ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ପରେ ଭାରତ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶାସନ ଅଧୀନରେ ରହିଲା ।

(ଘ) ୧୮୭୫ ମସିହା ପରେ ହଲାଣ୍ଡ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ନିକଟସ୍ଥ କେଉଁ ଦ୍ଵୀପପୁଞ୍ଜ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିସ୍ତାର କଲା ?

ଉ: ୧୮୭୫ ମସିହା ପରେ ହଲାଣ୍ଡ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ନିକଟସ୍ଥ ମୋଲୁକା ଦ୍ଵୀପପୁଞ୍ଜ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିସ୍ତାର କଲା ।

(ଙ) କେବେ ଚୀନରେ ରାଜତନ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଭେଦ ହେଲା ?

ଉ: ୧୯୧୧ ମସିହାରେ ଚୀନରେ ରାଜତନ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଭେଦ ହେଲା ।

(ଚ) କାହା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ୧୮୭୮ ମସିହାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କଙ୍ଗୋ ସଂଘ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ?

ଉ: ବେଲଜିଅମର ରାଜା ଦ୍ଵିତୀୟ ଲିଓପୋଲ୍ଡଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ୧୮୭୮ ମସିହାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କଙ୍ଗୋ ସଂଘ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଛ) କେପ୍ କଲୋନୀର ପ୍ରବାସୀ ତତ୍ ଅଧିବାସୀମାନେ କେଉଁ ନାମରେ ନାମିତ ଥିଲେ ?

ଉ: କେପ୍ କଲୋନୀର ପ୍ରବାସୀ ତତ୍ ଅଧିବାସୀମାନେ ବୋଏର୍ ନାମରେ ନାମିତ ଥିଲେ ।

(କ) କେବେ ଆବିସିନିଆ ଇଟାଲୀୟ ସୈନ୍ୟବାହିନୀକୁ ପରାସ୍ତ କରି ଇଟାଲୀକୁ ଆବିସିନିଆ ଉପରେ ତା'ର ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ?

ଉ: ୧୮୯୬ ମସିହାରେ ଆବିସିନିଆ ଇଟାଲୀୟ ସୈନ୍ୟବାହିନୀକୁ ପରାସ୍ତକରି ଇଟାଲୀକୁ ଆବିସିନିଆ ଉପରେ ତା'ର ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ।

(ଝ) ଫରାସୀମାନେ କେଉଁ ମସିହାରେ ମରକ୍କୋ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ?

ଉ: ଫରାସୀମାନେ ୧୯୦୦ ମସିହାରେ ମରକ୍କୋ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ।

(ଞ) ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ଜଣେ ସୁଦାନୀୟ ନେତା ନିଜକୁ କ'ଣ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରି ସୁଦାନ ଉପରେ ଇଜିପ୍ଟ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିଥିଲେ ?

ଉ: ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ଜଣେ ସୁଦାନୀୟ ନେତା ନିଜକୁ ମାହଦି ଭାବେ ଘୋଷଣା କରି ସୁଦାନ ଉପରେ ଇଜିପ୍ଟ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିଥିଲେ ।

୪। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରିଗୋଟି ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ସଙ୍ଗେ ତା'ର କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ବାଛି ଲେଖ ।

(କ) କେଉଁ ବ୍ୟବସାୟ ଆଫ୍ରିକାରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଲାଭଦାୟକ ଥିଲା ?

- (i) ହୀରା ବ୍ୟବସାୟ (ii) ଯୁରାନିୟମ ବ୍ୟବସାୟ
(iii) ଦାସ ବ୍ୟବସାୟ (iv) ହାତୀଦାନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ

(ଖ) କେଉଁ ମସିହାରେ ଭାସ୍କୋଡାଗାମା ଭାରତକୁ ଜଳପଥ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ? [2021-SA-I]

- (i) ୧୪୯୨ (ii) ୧୪୯୭ (iii) ୧୪୯୮ (iv) ୧୫୯୭

(ଗ) କେବେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଚୀନ ମଧ୍ୟରେ ଅଫିମ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ? [2021-SA-I]

- (i) ୧୭୬୯ (ii) ୧୮୩୯ (iii) ୧୮୭୯ (iv) ୧୮୭୫

(ଘ) କେଉଁ ମସିହାରେ ବର୍ମା ଭାରତର ଇଂରେଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା ?

- (i) ୧୮୮୦ (ii) ୧୮୮୬ (iii) ୧୯୦୭ (iv) ୧୯୧୧

(ଙ) କୋରିଆ କେବେ ଜାପାନର ଏକ ଉପନିବେଶ ହେଲା ?

- (i) ୧୮୯୪ (ii) ୧୯୦୨ (iii) ୧୯୧୦ (iv) ୧୯୧୭

(ଚ) କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଫରାସୀ କଲୋନିଆରେ ପରିଚିତ ହେଲା ? [2022-SA-I]

- (i) କଲୋ ସ୍ୱାଧୀନରାଷ୍ଟ୍ର
(ii) ନାଇଜର ନଦୀର ଉତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳ
(iii) ଆଫ୍ରିକାର ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ
(iv) କଲୋ ନଦୀର ଉତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳ

(ଛ) କିଏ ଏକ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଉପନିବେଶକୁ ରୋଡ୍‌ସିଆ ନାମ ଦେଇଥିଲେ ?

- (i) ଲିଓ ପୋଲୁ (ii) ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଅଧିବାସୀ
(iii) ସେସିଲ ରୋଡ୍‌ସ୍ (iv) କାର୍ଲିପିଟରସ୍

(ଜ) ଟ୍ୟୁନିସିଆ କେଉଁ ଦେଶର ଦଖଲଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ?

- (i) ଫ୍ରାନ୍ସ (ii) ଇଂଲଣ୍ଡ (iii) ଇଟାଲୀ (iv) ଜର୍ମାନୀ

କିଏ ସୁଏଜ କେନାଲର ଖନନ ପାଇଁ ଫ୍ରାନ୍ସର ଏକ କମ୍ପାନୀକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ ?

- (i) ଡୁର୍ଗା ସୁଲତାନ (ii) ଇଜିପ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର
(iii) ଇଂଲଣ୍ଡ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ (iv) ଫ୍ରାନ୍ସ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ

(ଝ) କେଉଁଠାରେ ବର୍ଷବୈଷମ୍ୟ ନୀତି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଘୃଣ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ?

- (i) ପୂର୍ବ ଆଫ୍ରିକା (ii) ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା
(iii) ଭାରତ (iv) ଡୁର୍ଗା

ଉ: (କ)(iii) ଦାସ ବ୍ୟବସାୟ (ଖ)(iii) ୧୪୯୮ (ଗ)(ii) ୧୮୩୯
(ଘ)(ii) ୧୮୮୬ (ଙ)(iii) ୧୯୧୦ (ଚ)(iv) କଲୋନିଆର
ଉତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳ (ଛ)(iii) ସେସିଲ ରୋଡ୍‌ସ୍ (ଜ)(i) ଫ୍ରାନ୍ସ
(ଝ)(ii) ଇଜିପ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର (ଞ)(ii) ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଠ

ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ - କାରଣ ଓ ଫଳାଫଳ

୧। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୬୦ ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ହୋଇଥିବା କୃତନୈତିକ ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

ଉ: (i) ୧୯୧୪ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ଅନେକ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ii) ୧୮୭୦ରେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଜର୍ମାନୀ ମଧ୍ୟରେ ଫ୍ରାଙ୍କଫର୍ଟ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।

(iii) ୧୮୭୯ ମସିହାରେ ଜର୍ମାନୀ ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ଚୁକ୍ତି ହେଲା ଯହିଁରେ ପରେ ଇଟାଲୀ ଯୋଗଦେଇ ତ୍ରିଶକ୍ତି ମେଣ୍ଟ ଗଠିତ ହେଲା ।

(iv) ୧୮୯୪ରେ ରୁଷିଆ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ଏକ ସାମରିକ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ ।

(v) ୧୯୦୨ରେ ଇଂଲଣ୍ଡ-ଜାପାନ; ୧୯୦୭ରେ ଇଂଲଣ୍ଡ-ଜାପାନ ଓ ୧୯୦୭ରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ରୁଷିଆ ଚୁକ୍ତି ହେଲା ।

(vi) ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଇଂଲଣ୍ଡ, ରୁଷିଆ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ତ୍ରିମିତ୍ରପକ୍ଷ ଗଠିତ ହେଲା । ଏହିସବୁ କୃତନୈତିକ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଖ) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଆସନ୍ନ କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । [2021-SA-I]

ଉ: (i) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଆସନ୍ନ କାରଣ ହେଲା ଫ୍ରାନ୍ସିସ୍ ଫର୍ଡିନାଣ୍ଡଙ୍କ ହତ୍ୟା ।

(ii) ଆସନ୍ନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଲା ଆଗତପ୍ରାୟ ।

(iii) ୧୯୧୪ ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ସମଗ୍ର ଇଉରୋପରେ ଅସ୍ଥିରତା ଓ ବିଶ୍ୱଜ୍ୱାର ବାତାବରଣ ବ୍ୟାପି ଯାଇଥିଲା ।

(iv) ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ଦେଶର ରାଜକୁମାରଙ୍କ ହତ୍ୟା ପରିସ୍ଥିତିରେ ସୁଲିଙ୍ଗ ସଂଯୋଗ କରିଥିଲା ।

(v) ୧୯୧୪ ମସିହା ଜୁନ୍ ୨୮ ତାରିଖ ଦିନ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ରାଜଗାଦିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଆର୍ଚଡ୍ୟୁକ୍ ଫ୍ରାନ୍ସିସ୍ ଫର୍ଡିନାଣ୍ଡ ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସୋଫିଆଙ୍କୁ ବୋସ୍ନିଆର ରାଜଧାନୀ ସାରାଜେଭୋଠାରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା ।

(vi) ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ମାଟିରେ ସର୍ବିଆର ଜଣେ ହତ୍ୟାକାରୀ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟାଇଥିଲା ।

(vii) ସର୍ବିଆକୁ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଗଲା; ହେଲେ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆକୁ ଜର୍ମାନୀର ନିଃସର୍ବ୍ତ ସମର୍ଥନ ତାହାର ମନୋବଳ ବଢ଼ାଇଦେଲା ।